



UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect „Consolidarea capacității administrative a Secretariatului Tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție” (cod SIPOCA 62)

EVALUAREA TEMATICĂ A MINISTERULUI COMUNICAȚIILOR ȘI SOCIETĂȚII INFORMAȚIONALE PRIVIND IMPLEMENTAREA STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016 - 2020

Raport de evaluare

2020

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

A. MINISTERUL COMUNICAȚIILOR ȘI SOCIETĂȚII INFORMAȚIONALE

I. INTRODUCERE

- *Adresa fizică:* București, B-dul Libertății nr. 14, cod poștal 050706, sector 5
- *Adresa virtuală:* www.comunicatii.gov.ro
- *Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:*
 - H.G. nr. 36/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale, cu modificările și completările ulterioare.
 - O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul Administrativ.
- *Misiune / atribuții / competențe / structura:*

Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale (MCSI) se organizează și funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului, având rolul de a realiza politica Guvernului în domeniul comunicațiilor electronice, serviciilor poștale, securității cibernetice, tehnologiei informației, societății informaționale și a cadrului național de interoperabilitate. Obiectivele și atribuțiile instituției sunt detaliate la art. 2 și art. 4 din H.G. nr. 36/2017.

Ministerul are în structură 193 de posturi, exclusiv demnitarii și posturile aferente cabinetului ministrului.

Structuri aflate în subordinea/coordonarea/ sub autoritatea acestuia:

- Centrul Național de Răspuns la Incidentele de Securitate Cibernetică-CERT-RO;
- Institutul național de cercetare - dezvoltare în informatică - ICI București;
- Agenția pentru Agenda Digitală a României;
- Compania Națională „Poșta Română” S.A. (întreprindere publică);
- Societatea Națională de Radiocomunicații S.A. (întreprindere publică);
- Telekom România Communications S.A. (întreprindere publică-statul are pachet minoritar).

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

▪ *Scop misiune de evaluare:*

Prin H.G. nr. 583/2016 a fost aprobată **Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2016-2020**, împreună cu seturile de indicatori de performanță, riscurile asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și sursele de verificare, inventarul măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și standardele de publicare a informațiilor de interes public.

Metodologia de monitorizare a implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 a fost aprobată prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 1361/C/2017. În vederea monitorizării, se realizează misiuni de evaluare în instituțiile publice.

Temele de evaluare pentru anul 2019 sunt:

1. conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include *pantouflage-ul*);
2. incompatibilități;
3. transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea.

Obiectivele procesului de monitorizare sunt:

- Identificarea progreselor înregistrate în implementarea SNA;
- Identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;
- Creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției, în sectorul public și privat.

Procedura evaluării a constat în completarea chestionarului tematic de evaluare transmis la data de 1 august 2019, organizarea vizitei de evaluare la sediul Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale în data de 9 septembrie 2019, orele 12.30-15.00 și redactarea raportului de evaluare.

▪ *Componența echipei de evaluare*

Echipa de evaluare a fost compusă din 3 persoane:

***Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!***





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

- Dl. Adrian DUMITRU, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției;
- D-na. Irina LONEAN, expert, Transparency International România;
- D-na. Lavinia ROȘU, ofițer specialist, Direcția Generală Anticorupție, Ministerul Afacerilor Interne.

Reprezentanții Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale care au luat parte la întâlnire au fost:

- Secretarul General al Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale;
- Un consilier Secretar de Stat;
- Șeful Serviciului Radiocomunicații SA;
- Un consilier juridic, Departamentul juridic, Radiocomunicații SA;
- Un consilier juridic, Serviciul juridic;
- Un auditor, Compartimentul de Audit;
- Un consilier superior, Compartimentul Informare Publică și Petiții, persoana desemnată potrivit dispozițiilor Legii nr. 544/2001;
- Un consilier superior, Serviciul Management Resurse Umane, responsabil cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese;
- Un consilier superior, Compartimentul de Control;
- Un consilier superior, Unitatea de Politici Publice, responsabil cu implementarea SNA;
- Un consilier afaceri europene, Biroul Piața Unică Digitală.

Din partea Secretariatului tehnic al SNA a participat:

- D-na Roxana ȘERBĂNOIU, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției.

Expertul coordonator din partea prestatorului de servicii, asocieria formată din Unique Solutions SRL și Public Research SRL, a fost dl. Dragoș DINCĂ.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

II. CONSTATĂRI

A. Conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul)

În cadrul MCSI, categoriile profesionale care își desfășoară activitatea și au obligația respectării dispozițiilor Legii nr. 176/2010 sunt demnitarii, funcționarii publici și personalul contractual din cabinetele demnitarilor. În perioada de referință, organigrama MCSI prevedea în total 212 funcții (înalți funcționari publici, funcționari publici și personal contractual), dintre care 152 erau ocupate și 48 vacante.

Cu ocazia vizitei de evaluare desfășurate, echipa de evaluare a constatat că la nivelul MCSI a fost desemnat, prin Ordin al Ministrului nr. 719/29.07.2019, un consilier superior din cadrul Serviciului Management Resurse Umane în calitate de persoană responsabilă cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de interese prevăzute de Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările și completările ulterioare. Potrivit informațiilor incluse în chestionarul de evaluare, atribuțiile de serviciu ale persoanei desemnate nu se limitează doar la implementarea dispozițiilor Legii nr. 176/2010.

Având în vedere numărul mare de angajați din cadrul MCSI, se constată necesitatea desemnării unei a doua persoane, care să asigure continuitatea în caz de absență sau indisponibilitate a principalului responsabil.

În același chestionar, MCSI a menționat că persoana desemnată nu a beneficiat de nicio instruire privind implementarea Legii nr. 176/2010, însă, în cadrul vizitei de evaluare, aceasta a afirmat că nu a întâmpinat dificultăți în punerea în aplicare a prevederilor legale.

MCSI asigură implementarea prevederilor legale referitoare la declarațiile de interese, conform dispozițiilor art. 6 și art. 7 din Legea nr. 176/2010 și Ghidul de completare al Agenției Naționale de Integritate (ANI). În anul 2018, la nivelul instituției evaluate, declarațiile de interese au fost depuse și actualizate în termenul prevăzut în art. 4 din Legea nr. 176/2010.

Declarațiile de avere și de interese sunt afișate pe pagina de internet a instituției, la secțiunea *Informații de interes public*.

Nu există un spațiu adecvat pentru protejarea confidențialității consultațiilor oferite angajaților de către responsabilul desemnat cu gestionarea declarațiilor de avere și interese.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Din analiza informațiilor cuprinse în chestionarul de evaluare a rezultat că la nivelul instituției evaluate nu au fost adoptate proceduri interne privind prevenirea și gestionarea situațiilor de conflicte de interese, iar angajații instituției care doresc să sesizeze o situație de conflict de interese se pot adresa consilierului de etică. În anul 2018, personalul instituției nu a beneficiat de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al conflictelor de interese. De asemenea, în chestionar se menționează că nu au fost depuse avertizări în interes public cu privire la încălcarea prevederilor legale în materia conflictului de interese și nici nu au fost emise de către ANI rapoarte de evaluare prin care să se constate încălcări ale regimului juridic al conflictelor de interese de către angajații instituției.

În desfășurarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale a menționat că, în anul 2018, a existat o singură situație când a fost emis un avertisment de integritate de sistemul PREVENT, monitorizat de ANI, cu privire la potențiale conflicte de interese. Potrivit discuțiilor purtate în cadrul vizitei de evaluare precum și informațiilor incluse în chestionar, avertismentul de integritate a fost semnalat după finalizarea procedurii de achiziție și după ce s-au luat măsurile de evitare a conflictului de interese (excluderea ofertantului din procedură, înlocuirea persoanelor cu funcție de decizie care erau în posibilul conflict de interese). Este de menționat faptul că situația a fost semnalată către ANI, dat fiind faptul ca sistemul PREVENT trebuie să avertizeze înainte și nu după finalizarea procedurii.

MCSI completează datele cerute de Registrul Unic al Transparenței Intereselor¹.

În ceea ce privește conflictul de interese după exercitarea funcției, la nivelul MCSI nu a fost adoptată o procedură de lucru/un regulament intern care să prevadă monitorizarea situațiilor ce pot genera încălcări ale interdicțiilor legale cunoscute generic sub numele de *pantouflage* sau interdicția post-angajare, nu au fost adoptate măsuri de prevenire sau remediere a acestor situații și nici nu există o persoană desemnată cu monitorizarea acestora. Instituția evaluată a menționat în chestionar că nu au existat cazuri în care persoanele care au exercitat activități de monitorizare și control asupra societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau a unităților cu scop lucrativ din sectorul public și-au desfășurat activitatea/au acordat consultanță de specialitate acestora în termenul de 3 ani de la ieșirea din corpul funcționarilor publici.

MCSI a susținut că, în anul 2018, nu au fost depuse avertizări în interes public cu privire la încălcarea prevederilor legale în materia *pantouflage*-ului însă, în urma discuțiilor purtate în cadrul vizitei de evaluare, s-a constatat că nu există o cunoaștere clară a acestui mecanism.

¹ <http://ruti.gov.ro/organizator/ministerul-comunicațiilor-si-societății-informaționale/>.





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Pornind și de la definiția cuprinsă în Strategia Națională Anticorupție, cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează *pantouflage-ul* - migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat - sunt: (1) asigurarea că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv; (2) asigurarea că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) asigurarea că accesul și contactele actualilor sau ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale acestora sau ale altora.

Sediul general al materiei îl reprezintă prevederile art. 13 alin. (1) din OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele ale art. 94 alin. (3) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.

B. Incompatibilități

Din analiza răspunsurilor la chestionarul de evaluare a tematică privind implementarea SNA 2016-2020, precum și a documentației prezentate anterior și în timpul evaluării, a rezultat că la nivelul MCSI nu au fost aprobate proceduri interne privind prevenirea și gestionarea situațiilor de incompatibilitate, riscul încălcării prevederilor legale în materie fiind considerat unul mic.

Cu referire la măsurile dispuse la nivelul instituției în vederea identificării timpurii a unor eventuale situații de incompatibilitate, din lista oferită spre exemplificare în chestionar, reprezentanții instituției au precizat că la nivelul Compartimentului de Audit există două posturi de auditori superior, dintre care unul este ocupat, celălalt vacant, iar la fiecare misiune de audit public intern este completată/întocmită Declarația de independență - Declarația conflictelor de interese și a incompatibilităților, fapt care ar constitui o formă de diligență în activitatea de prevenire. De asemenea, ghidul redactat de ANI este transmis către toți angajații instituției.

Referitor la existența unor avertizări în interes public în cadrul instituției, din chestionar rezultă că nu au fost înregistrate astfel de situații. În acest context, la nivelul instituției a fost aprobată o procedură de sistem privind avertizorii în interes public (PS-11).

În perioada de referință, personalul din cadrul instituției nu a participat la programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Cu referire la canalele de comunicare disponibile pentru situația în care un angajat/funcționar public dorește să sesizeze o situație de incompatibilitate, în chestionar s-a menționat posibilitatea ca raportarea să fie făcută la consilierul de etică sau pe calea unei adrese de poștă electronică.

La nivelul MCSI nu au fost înregistrate cazuri de încălcări ale regimului incompatibilităților, stabilite de ANI prin rapoarte de evaluare întocmite.

C. Transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea

MCSI este autoritate publică ce are inițiativă legislativă și trebuie să aplice atât prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cât și prevederile Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 109/2007 privind reutilizarea informațiilor din instituțiile publice, cu modificările și completările ulterioare.

În ceea ce privește asigurarea transparenței decizionale, în cadrul MCSI sunt aplicate prevederile Legii nr. 52/2003 referitoare la publicarea în consultare publică în procesul de elaborare a proiectelor de acte normative.

În anul 2018 au fost publicate, în consultare publică, un număr de 15 proiecte de acte normative pe pagina de internet a MCSI și 7 pe platforma consultare.gov.ro, iar termenele de consultare prevăzute de lege au fost respectate (30 de zile lucrătoare). Potrivit informațiilor incluse în chestionarul de evaluare, nu au existat situații de avertizări în interes public cu privire la încălcarea prevederilor Legii nr. 52/2003.

Cu toate acestea, la nivelul MCSI nu era nominalizată în anul 2018 o persoană responsabilă pentru relația cu societatea civilă în cadrul consultărilor publice organizate în baza legii privind transparența decizională. O nominalizare în acest sens a fost făcută prin Ordinul din luna august 2019. Pentru anul 2018 nu este publicat un raport privind implementarea Legii nr. 52/2003 în cadrul instituției.

Din informațiile cuprinse în chestionarul tematic completat de reprezentanții MCSI precum și din discuțiile purtate în timpul vizitei de evaluare a reieșit că nu s-au primit, în procesul de consultare publică, sugestii sau propuneri de la cetățeni și nici solicitări pentru organizarea dezbaterilor în ședințe publice de la organizațiile legal constituite. O serie de comentarii asupra proiectelor de acte normative s-au primit în mod informal.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

În Registrul Unic de Transparență a Intereselor, pe platforma ruti.gov.ro nu sunt înregistrate întâlniri ale ministrului, ci doar ale unui secretar de stat și ale unui subsecretar de stat.

Informațiile cuprinse în chestionarul de evaluare relevă că instituția nu are o atitudine pro-activă față de participarea cetățenilor și societății civile la elaborarea actelor normative, limitându-se la aplicarea prevederilor minime ale Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională. În ceea ce privește asigurarea accesului cetățenilor și mass-media la informațiile de interes public, MCSI asigură punerea la dispoziția publicului a informațiilor de interes public, prevăzute de art. 5 alin. (1) din Legea nr. 544/2001 prin afișare la sediul autorității sau al instituției publice ori prin publicare în Monitorul Oficial al României sau în mijloacele de informare în masă și, mai ales, prin publicare pe pagina de internet proprie.

Potrivit organigramei, în cadrul MCSI este organizat, în directă subordonare a ministrului, Compartimentul Informare Publică și Petiții, structură ce are doi angajați și care este responsabilă pentru asigurarea informării publicului și mass-media.

În anul 2018, conform raportului privind accesul la informațiile de interes public elaborat și publicat pe pagina de internet proprie și conform chestionarului tematic completat de MCSI, acest compartiment a înregistrat un număr de 91 de solicitări de informații de interes public în baza Legii nr. 544/2001, a răspuns furnizând informațiile solicitate la 87 de cereri și a furnizat răspunsuri nefavorabile la 8 cereri, deoarece 6 se refereau la informații nepublice, exceptate de la accesul publicului, o cerere a fost formulată în afara domeniului de competență al instituției, iar una se referea la informații inexistente. Ca urmare a acestor răspunsuri au fost înaintate 4 reclamații administrative, urmate de plângeri la instanța de contencios administrativ. Niciuna dintre aceste plângeri nu a fost soluționată favorabil reclamantilor de către instanțe. Această situație ne permite să constatăm că la nivelul MCSI există o înțelegere corectă a prevederilor principale ale Legii nr. 544/2001, respectiv sunt furnizate corect informațiile de interes public și în cazul în care solicitărilor de informații nu li se răspunde favorabil această situație este corect justificată.

În comunicarea publică și cu mass-media, MCSI nu a desemnat un purtător de cuvânt, activitatea fiind asumată instituțional de Compartimentul Informare Publică și Petiții. Având în vedere dispozițiile art. 8 alin. (3) din Legea nr. 544/2001, instituția nu are stabilit un program minim pentru oferirea de informații de interes public solicitate verbal, nici în timpul programului de funcționare, nici în afara acestuia, cu toate că *Procedura Operațională PO 34 - Furnizarea informațiilor de interes public și mesaje spam* (indisponibilă echipei de evaluatori), în curs de actualizare în septembrie 2019, precizează și furnizarea informațiilor solicitate verbal, conform legii.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Potrivit informațiilor din chestionarul de evaluare, instituția nu are o relație apropiată și deschisă cu presa, în sensul unei rutine a dialogului cu un număr mare de jurnaliști.

Din discuțiile din cadrul vizitei de evaluare, a reieșit faptul că PO 34 menționează și existența registrului pentru înregistrarea solicitărilor și răspunsurilor privind accesul la informațiile de interes public și pentru gestionarea procesului de acces la informații de interes public, acest registru fiind ținut electronic la Compartimentul Informare Publică și Petiții.

În ceea ce privește publicarea pe pagina de internet a informațiilor publice din oficiu și respectarea standardului privind publicarea informațiilor, acesta permite identificarea cu ușurință a informațiilor de interes pentru public și care, conform legii, trebuie publicate din oficiu de autoritatea publică. Pagina de internet a instituției evaluate respectă în foarte mare parte Anexa nr. 4 la SNA, referitoare la standardul general privind publicarea informațiilor de interes public. Cu toate acestea, nu a putut fi identificată publicarea pe pagina de internet a instituției a programelor, strategiilor, rapoartelor și studiilor în secțiunea despre instituție. Restul informațiilor publice sunt corect publicate și ușor accesibile.

În ceea ce privește publicarea datelor deschise, MCSI publică date deschise atât pe platforma guvernului data.gov.ro, cât și pe pagina proprie de internet. Printre datele publicate în format deschis se numără:

- Date statistice privind instrumentele de plata la distanță (relevanță mare);
- Centralizatoare cu furnizori de servicii electronice autorizate;
- Centralizatoare contracte;
- Plăți / recepții proiecte.

III. BUNE PRACTICI

A. Conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul)

Nu au fost identificate bune practici.

B. Incompatibilități

Nu au fost identificate bune practici.

C. Transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

MCSI publică date deschise atât pe platforma guvernului: data.gov.ro, cât și pe pagina proprie de internet, oferind o varietate de informații ușor de prelucrat.

IV. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

A. Conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul)

Ca urmare a discuțiilor purtate în cadrul vizitei de evaluare cu reprezentanții MCSI și informațiilor cuprinse în chestionarul de evaluare, recomandăm următoarele:

1. Desemnarea unei a doua persoane responsabile cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și interese prevăzute de Legea nr. 176/2010 care să asigure continuitatea în caz de absență sau indisponibilitate a principalului responsabil.
2. Asigurarea unui spațiu adecvat pentru protejarea confidențialității consultațiilor oferite angajaților de către responsabilul desemnat cu gestionarea declarațiilor de avere și interese.
3. Includerea în *Procedura de sistem privind avertizorii în interes public (PS-11)* a unui capitol privind sesizarea situațiilor de conflicte de interese care să detalieze și să particularizate situațiile care ar putea constitui conflicte de interese în domeniile de activitate ale MCSI, atât în timpul, cât și după exercitarea funcției. De asemenea, trebuie specificate măsuri concrete pentru prevenirea/remedierea fiecărei situații în parte și să fie desemnată o persoană responsabilă cu monitorizarea acestora. Pentru încurajarea depunerii unor avertizări în interes public, echipa de evaluare recomandă amplasarea unei cutii speciale pentru avertizări/sesizări, în interiorul instituției, într-o zonă care să asigure anonimatul și protecția avertizorului.
Aceste completări se recomandă a fi aduse la cunoștința angajaților din cadrul MCSI prin prelucrarea lor de către persoana responsabilă, dar și prin afișarea unor materiale de informare la avizier și pe pagina de intranet/rețeaua internă a instituției.
4. Elaborarea și aplicarea unui chestionar personalului instituției în scopul identificării nevoilor de pregătire/formare în materia conflictului de interese, pantouflage-ului și incompatibilităților.
5. Creșterea gradului de cunoaștere a prevederilor legale de către persoanele responsabile cu aplicarea normelor privind declarațiile de avere, conflictul de interese în timpul și după exercitarea funcției și incompatibilitățile, prin solicitarea sprijinului ANI sau MJ în vederea organizării unor programe de (in)formare. Tematica abordată în

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*



cadrul acestor acțiuni de (in)formare poate fi extinsă și asupra reglementărilor legale aplicabile și altor măsuri preventive.

B. Incompatibilități

În materie de incompatibilități, se recomandă următoarele:

1. În condițiile în care cadrul MCSI își desfășoară activitatea mai multe categorii de personal (demnitari, funcționari publici, personal contractual), recomandăm elaborarea unei proceduri pentru evitarea și gestionarea, în cazul apariției, a unor situații de încălcare a regimului incompatibilităților, sens în care informația va fi adusă la cunoștința tuturor categoriilor de personal care își desfășoară activitatea în instituție. În cadrul activității de procedurare vor fi stabilite canale de comunicare internă a sesizărilor privind situațiile de incompatibilitate, pe lângă cel de informare a conducerii, respectiv în scris, prin depunerea unei sesizări la registratură.
2. Asigurarea participării persoanei desemnate cu implementarea prevederilor Legii nr. 176/2010, precum și a personalului din cadrul autorității publice, la programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților și conflictelor de interese.
3. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și procedurii interne în materie, eventual prin aplicarea unor chestionare de evaluare și adoptare a unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere, dacă sunt necesare.
4. Revizuirea PS 11. Se va avea în vedere simplificarea acesteia, folosirea terminologiei așa cum apare în legislația primară - Legea nr. 571/2004, privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale legii, clarificarea modului în care se face diferența între avertizarea în interes public și o petiție obișnuită, persoana care stabilește inițial această diferență și momentul când devine operativă procedura de sistem.

C. Transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea

Cu privire la transparența instituțională, se recomandă:

1. Este oportună participarea la activități de formare specifică privind dialogul dintre administrația publică și societatea civilă, atât în ceea ce privește oferirea de informații de interes public, cât și în ceea ce privește implicarea societății civile în procesul decizional. Se recomandă participarea la activități de formare specifică a

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*



UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

personalului din cadrul Compartimentului Informare Publică și Petiții și a personalului implicat în elaborarea proiectelor de acte normative astfel atât transparența decizională, cât și accesul la informații să fie asigurate în integralitate atât în litera legii, cât și în spiritul legii.

2. Relația cu presa trebuie îmbunătățită prin desemnarea unui purtător de cuvânt și printr-o mai clară deschidere cu privire la oferirea de informații de interes public verbale, în special când acestea sunt cerute de jurnaliști, cu atât mai mult când nu sunt solicitate informații complexe care necesite formularea unei cereri scrise.
3. Este necesară elaborarea și publicarea unui raport privind implementarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională cu modificările și completările în vigoare.
4. Pentru respectarea integrală a anexei 4 la SNA, este necesară publicarea pe pagina de internet a instituției a programelor, strategiilor, rapoartelor și studiilor în secțiunea despre instituție.

D. Alte aspecte

Experții evaluatori au cerut reprezentanților instituției informații suplimentare cu privire la cele trei teme supuse evaluării, aceștia din urmă solicitând transmiterea unei adrese oficiale și nu pe cale electronică așa cum a fost inițiat demersul. În acest context, instituția nu a formulat răspunsuri la întrebările suplimentare.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

B. AGENȚIA PENTRU AGENDA DIGITALĂ A ROMÂNIEI

I. INTRODUCERE

- *Adresa fizică:* București, Str. Italiană nr. 22, cod poștal 020976, Sector 2
- *Adresa virtuală:* <https://www.aadr.ro/>
- *Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:*
 - O.U.G. nr. 96/2012 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale și pentru modificarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare (articolul 10 alineatele 2 și 3);
 - H.G. nr. 1132/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției pentru Agenda Digitală a României, precum și de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 548/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului pentru Societatea Informațională, cu modificările și completările ulterioare;
 - O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul Administrativ.
- *Misiune / atribuții / competențe / structura:*

Agenția pentru Agenda Digitală a României (AADR), instituție publică de specialitate a administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale (MCSI), are rolul de a opera sisteme informatice la nivel național destinate guvernării electronice.

Agenția pentru Agenda Digitală a României dezvoltă și operează următoarele sisteme informatice, asigurând din punct de vedere tehnic și procedural funcționarea:

- a) Sistemului e-guvernare din cadrul Sistemului Electronic Național, accesibil la adresa www.e-guvernare.ro;
- b) Sistemului "Sistemul Național Electronic de Plată Online a Taxelor și Impozitelor" din cadrul Sistemului Electronic Național, accesibil la adresa www.ghiseul.ro;
- c) Sistemului electronic de achiziții publice din cadrul Sistemului Electronic Național, accesibil la adresa www.e-licitatie.ro;

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

- d) Sistemului informatic pentru atribuirea electronică a autorizațiilor de transport internațional rutier de marfă, accesibil la adresa www.autorizatiiauto.ro;
- e) Sistemului pentru atribuirea electronică a traseelor naționale din programele de transport prin serviciile regulate județene și interjudețene, accesibil la adresa www.autorizatiiauto.ro;
- f) Cadrul de interoperabilitate cu SEN din cadrul Sistemului Electronic Național;
- g) Sistemul „Proiect pentru Integrarea Serviciilor de e-guvernare în SEN” www.edirect.e-guvernare.ro;
- h) Sistemul eAcademie;
- i) Sistemul electronic centralizat de autentificare și de identificare a utilizatorilor pentru furnizarea serviciilor de eGuvernare;
- j) Sistemul din cadrul Sistemului Electronic Național prin care se asigură pentru serviciile publice furnizate prin intermediul procedurii electronice, servicii de verificare și validare a stării certificatelor digitale emise de furnizori de servicii de certificare acreditați din statele membre ale Uniunii Europene;
- k) altor sisteme informatice de utilitate publică, destinate furnizării de informații și servicii publice prin mijloace electronice, stabilite de către Guvern;
- l) Portalul eRomania;
- m) Sistemului de colaborare on-line, a instrumentelor și a serviciilor electronice concepute pentru a permite cetățenilor și mediului de afaceri să contribuie la inițiativele guvernamentale.

La nivelul AADR există 83 de posturi din care 30 sunt vacante și 22 de compartimente. Conducerea AADR este asigurată de un președinte cu rang de secretar de stat.

AADR nu are structuri subordonate.

▪ *Scop misiune de evaluare:*

Prin HG nr. 583/2016, a fost aprobată **Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2016-2020**, împreună cu seturile de indicatori de performanță, riscurile asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și sursele de verificare, inventarul măsurilor de transparență instituțională și de

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și standardele de publicare a informațiilor de interes public.

Metodologia de monitorizare a implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 a fost aprobată prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 1361/C/2017. În vederea monitorizării, se realizează misiuni de evaluare în instituțiile publice.

Temele de evaluare pentru anul 2019 sunt:

1. conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul);
2. incompatibilități;
3. transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea.

Obiectivele procesului de monitorizare sunt:

- Identificarea progreselor înregistrate în implementarea SNA;
- Identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;
- Creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției, în sectorul public și privat.

Procedura evaluării a constat în completarea chestionarului tematic de evaluare transmis la data de 1 august 2019, organizarea vizitei de evaluare la sediul Agenției pentru Agenda Digitală a României în data de 10 septembrie 2019, orele 9.00-11.00 și redactarea raportului de evaluare.

▪ *Componența echipei de evaluare*

Echipa de evaluare a fost compusă din 3 persoane:

- Dl. Adrian DUMITRU, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției;
- D-na. Lavinia ROȘU, ofițer specialist, Direcția Generală Anticorupție, Ministerul Afacerilor Interne;
- Dl. Mihai VILNOIU, expert, Transparency International România.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Reprezentanții AADR care au luat parte la întâlnire au fost:

- Președintele AADR;
- Un consilier juridic, Compartimentul Juridic;
- Șeful Serviciului Implementare Strategie Agenda Digitală, persoană desemnată în calitate de Coordonator al implementării SNA la nivelul AADR.

Din partea Secretariatului tehnic al SNA a participat:

- D-na Roxana ȘERBĂNOIU, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției;

Expertul coordonator din partea prestatorului de servicii, asocieria formată din Unique Solutions SRL și Public Research SRL, a fost dl. conf.univ.dr. Dragoș DINCĂ.

II. CONSTATĂRI

A. Conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul)

Cu ocazia vizitei de evaluare desfășurate, echipa de evaluare a constatat că la nivelul AADR a fost desemnat prin Decizia Președintelui nr. 54/07.02.2014, un inspector din cadrul Compartimentului Resurse Umane în calitate de persoană responsabilă cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de interese prevăzute de Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

Conform informațiilor cuprinse în chestionarul de evaluare, precum și documentelor puse la dispoziția experților evaluatori, atribuțiile de serviciu ale persoanei desemnate nu se limitează doar la implementarea prevederilor Legii nr. 176/2010.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

În același chestionar, AADR a menționat că persoana desemnată nu a beneficiat de nicio instruire privind implementarea Legii nr. 176/2010, însă, din discuțiile purtate, aceasta nu a întâmpinat dificultăți în implementarea prevederilor legale.

La nivelul instituției există, din anul 2014, *Procedura operațională privind întocmirea și depunerea declarațiilor de avere și interese pentru personalul AADR (PO-CRU-11)*, în care sunt prezentați toți pașii care trebuie urmați, metodele de lucru stabilite și regulile ce trebuie aplicate în materia completării, ținerii evidenței și depunerii acestor declarații. De asemenea, sunt enumerate categoriile de personal care sunt obligate să respecte procedura operațională, respectiv prevederile Legii nr. 176/2010.

Procedura cuprinde, în anexe, formularele tipizate ale ambelor modele de declarații, modele ale registrelor speciale în care acestea se înregistrează, precum și tipizate ale dovezilor de predare-primire ale celor două tipuri de declarații. Nu în ultimul rând, în procedura operațională sunt definite și noțiunile de conflict de interese și incompatibilități.

Totodată, echipa de evaluare a constatat că persoana desemnată conform Legii nr. 176/2010 realizează o informare timpurie cu privire la termenul de depunere al declarațiilor de avere și de interese. Astfel, înainte de termenul limită de depunere a acestora, responsabilul transmite - în format electronic, pe e-mail - atât formularele declarațiilor de avere și interese, cât și Ghidul de completare al ANI, tuturor persoanelor care au această obligație conform Legii nr. 176/2010.

După completarea lor, declarațiile de interese se primesc în format letric și se înregistrează la Serviciul Administrativ și Resurse Umane, în Registrul declarațiilor de interese. Ulterior, responsabilul eliberează o dovadă, în format tipărit, cu semnătura de predare/primire.

În anul 2018, în Registrul declarațiilor de interese au fost înregistrate un număr de 25 declarații de interese. De asemenea, tot în aceeași perioadă, același număr de 25 declarații de interese au fost arhivate.

Din discuțiile purtate, a reieșit faptul că persoana desemnată verifică modul în care au fost completate declarațiile de avere și de interese (datele de identificare ale persoanelor care au obligația de a depune declarații, completarea tuturor rubricilor, inclusiv cele privind veniturile salariale).

În anul 2018, persoanei desemnate nu i-au fost solicitate consultații referitoare la completarea declarațiilor de interese și nici nu au fost constatate deficiențe cu privire la acestea.

Declarațiile de avere și de interese sunt afișate pe pagina de internet a instituției, la secțiunea Informații publice.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Declarațiile de avere și de interese sunt certificate în termenul legal de 10 zile de la primirea acestora, prin aplicarea unei ștampile care certifică conformitatea cu originalul. Declarațiile certificate, împreună cu o copie a registrelor în care au fost înregistrate, se transmit către ANI în vederea evaluării acestora. Acestea se transmit atât în funcție de data numirii/revocării mandatelor pentru cei numiți/revocați în cursul anului, cât și în funcție de data depunerii pentru cei care au obligația să le depună până la data de 15 iunie.

Astfel, în anul 2018, la nivelul AADR, declarațiile de interese au fost depuse, respectiv actualizate, în termenul prevăzut în art. 4 din Legea nr. 176/2010.

Potrivit informațiilor din chestionarul de evaluare, la nivelul instituției nu au fost adoptate proceduri interne pentru prevenirea și gestionarea situațiilor de conflicte de interese, însă în *Codul de conduită etică a personalului contractual din cadrul AADR*, în capitolul V, la pct. 5.7., este definit *conflictul de interese*, conform prevederilor legale în vigoare. De asemenea, sunt specificate modalitățile în care trebuie să procedeze un angajat al agenției atunci când acesta consideră ca se află într-un potențial conflict de interese, respectiv forma de informare, persoana căreia trebuie să se adreseze și comportamentul pe care trebuie să-l adopte. Este de menționat faptul că, printr-o decizie a Președintelui AADR, s-a stabilit că prevederile codului de etică se aplică tuturor angajaților, aceștia având obligația nu doar de a cunoaște, ci și de a acționa în conformitate cu aceste prevederi. Mai mult decât atât, capitolul final al codului cuprinde și un tipizat al unui angajament prin care angajații AADR se obligă, printre altele, să se conformeze celor mai înalte standarde de practică profesională, comportare etică și loială instituției, inclusiv să se abțină de la utilizarea poziției profesionale în obținerea unor privilegii speciale, câștiguri sau beneficii personale necuvenite.

În conținutul Codului de Conduită Etică și Profesională al instituției, la capitolul III - „Linia etică”, este precizat canalul de comunicare pentru angajații care întâmpină dificultăți de natură etică sau au întrebări/nelămuriri pe care le consideră a se încadra în sfera atribuțiilor consilierului de etică. Astfel, este indicat nominal consilierul de etică, datele acestuia de contact - numărul de telefon la care răspunde și adresa de e-mail). Totodată, în capitolul IX - ”Dispoziții finale”, este precizată obligația pentru fiecare angajat AADR de a cunoaște și respecta prevederile codului. Se prevede, de asemenea, că orice probleme legate de impunerea și respectarea normelor de conduită, inclusiv inițiativele privind completarea și/sau modificarea normelor de conduită cuprinse în prezentul cod, vor fi prezentate consilierului de etică, care va analiza problemele și le va înainta Președintelui AADR în scris, care le va analiza și va emite decizii. Angajatul care sesizează o astfel de problemă va fi informat de consilierul de etică cu privire la modul de soluționare a sesizării sale. În cazul în care există o problemă de interpretare și/sau de aplicare, a Codului de Conduită de Etică și Conduită Profesională, angajatul va solicita lămuriri de la consilierul de etică al instituției.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Codul cuprinde și prevederi legate de obligația angajaților de a aduce, în scris, la cunoștința șefului ierarhic, președintelui și/sau consilierului de etică dacă are „informații sau motive întemeiate care indică existența unor cazuri de fraudă sau a altor forme de încălcare a normelor de conduită”. La rândul său, consilierul de etică va analiza cazul, va determina modul de acțiune potrivit, incluzând coordonarea unei investigații. În funcție de circumstanțe, consilierul de etică poate întocmi mai departe rapoarte către Președintele AADR.

Consilierul de etică se va pronunța pe loc asupra respectivei probleme, dacă acest lucru este posibil, iar dacă este o problemă mai complexă care trebuie investigată, va efectua cercetările necesare și va informa persoana care a semnalat problema asupra rezultatelor investigației. Identitatea persoanei care a semnalat problema va fi păstrată confidențial, dacă aceasta solicită. În schimb, sesizările anonime nu sunt luate în considerare.

Echipa de evaluare consideră că această cale de comunicare poate fi dezvoltată în cadrul Agenției, astfel încât să cuprindă posibilitatea unui angajat de a sesiza/a face avertizări și în mod anonim, inclusiv în materia conflictelor de interese.

Din analiza chestionarului a reieșit că în anul 2018, personalul din cadrul instituției evaluate nu a beneficiat de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al conflictelor de interese și nici nu au fost depuse avertizări în interes public cu privire la încălcarea prevederilor legale în materia conflictului de interese. De asemenea, în perioada supusă evaluării, ANI nu a emis rapoarte de evaluare prin care să se constate încălcări ale regimului juridic al conflictelor de interese de către angajații companiei.

În desfășurarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, Agenția a menționat că nu au fost emise avertismente de integritate de sistemul PREVENT, monitorizat de ANI, cu privire la potențiale conflicte de interese. Din discuțiile purtate, la nivelul instituției evaluate, formularele de integritate din sistemul PREVENT sunt actualizate de către Serviciul achiziții.

Conform datelor cuprinse în chestionar, AADR nu completează datele cerute de Registrul Unic al Transparenței Intereselor.

Nu există un spațiu adecvat pentru protejarea confidențialității consultațiilor oferite angajaților de către responsabilul desemnat cu gestionarea declarațiilor de avere și interese.

De asemenea, nu există un registru pentru menținerea evidenței, în scris, a consultațiilor oferite și a recomandărilor formulate de către persoanele responsabile angajaților care au solicitat consultanță.

La nivelul instituției nu a fost adoptat un regulament intern sau o procedură de lucru care să prevadă procedura monitorizării situațiilor de *pantouflage*. De asemenea, nu s-au adoptat

**Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!**





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

măsurile de prevenire/remediere a unor astfel de situații și nici nu a fost desemnată o persoană responsabilă cu monitorizarea lor.

Pornind și de la definiția cuprinsă în Strategia Națională Anticorupție, cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează *pantouflage-ul* - migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat - sunt: (1) asigurarea că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv; (2) asigurarea că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) asigurarea că accesul și contactele actualilor sau ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale acestora sau ale altora.

Sediul general al materiei îl reprezintă prevederile art. 13 alin. (1) din OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele ale art. 94 alin. (3) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.

B. Incompatibilități

Din discuțiile purtate precum și din analiza răspunsurilor la chestionarul privind evaluarea tematică privind implementarea SNA 2016-2020 a rezultat că la nivelul instituției nu au fost înregistrate cazuri de incompatibilitate prin raportare la toate categoriile de personal care își desfășoară activitatea. Deși sunt apreciate ca fiind utile, la nivelul instituției nu sunt elaborate și aprobate proceduri interne cu privire la prevenirea și gestionarea situațiilor de incompatibilitate.

În vederea identificării timpurii a eventualelor situații de incompatibilitate, la nivelul AADR a fost elaborată lista funcțiilor sensibile, a fost întocmit registrul salariaților care ocupă funcțiile sensibile și a fost elaborat planul de măsuri pentru asigurarea diminuării riscurilor asociate funcțiilor sensibile. Au fost discutate aspecte specifice, precum instrumentele la dispoziția angajatorului pentru a verifica, în cursul procedurii de angajare/numire în cadrul instituției, existența unei interdicții de ocupare a funcțiilor publice (conflict de interese ori incompatibilități), menționându-se ca soluție verificarea secțiunii referitoare la interdicțiile de 3 ani de pe pagina de internet a ANI, dublată, eventual, de o declarație pe proprie răspundere a candidatului.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Din chestionar rezultă că la nivelul instituției nu au fost înregistrate avertizări în interes public. În raport de importanța căpătată de *avertizorul în interes public*, ca instituție reglementată acum și la nivel european, ar fi utilă procedurarea modalității în care trebuie gestionat un astfel de eveniment.

Personalul din cadrul instituției nu a participat, în perioada de referință, la programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților. În cadrul discuțiilor, evaluatorii au prezentat alternative de instruire care să nu implice costuri suplimentare din bugetul instituției (solicitarea sprijinului ANI în vederea organizării unor sesiuni de (in)formare).

Cu referire la canalele de comunicare disponibile pentru situația în care o persoană care își desfășoară activitatea în instituție dorește să sesizeze o situație de incompatibilitate, prin chestionar au fost menționate calea solicitării scrise adresate șefului ierarhic superior/ consilierului de etică sau direct președintelui instituției. De asemenea, sunt menționate transmiterea solicitării prin poștă electronică și verbal (fără alte detalieri).

Pentru perioada de raportare, nu au existat situații în care ANI să fi emis rapoarte prin care să se fi constatat încălcarea regimului juridic al incompatibilităților.

C. Transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea

La nivelul AADR nu sunt aplicabile prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, deoarece instituția nu are rolul de a iniția acte normative, ci doar de a elabora puncte de vedere privind proiecte de acte normative prin care se reglementează activități din domeniul serviciilor societății informaționale și furnizării de informații și servicii publice prin mijloace electronice, conform domeniului său de competență, la cerea MCSI.

În cadrul AADR nu sunt desemnate persoane responsabile pentru relația cu societatea civilă în cadrul proiectelor de acte normative supuse dezbaterii conform Legii nr. 52/2003, deoarece AADR nu elaborează în mod curent acte normative.

Pe pagina de internet a instituției nu se găsesc publicate proiecte de acte normative care s-au aflat în dezbateri publice pe parcursul anului 2018 deoarece nu a fost cazul. Potrivit mențiunilor din cuprinsul chestionarului de evaluare și din discuțiile purtate cu reprezentanții instituției rezultă că a fost elaborat Raportul anual pentru anul 2018 privind transparența decizională care a fost publicat pe pagina proprie de internet.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

De asemenea, nu au fost publicate proiecte de acte normative sau propuneri de politici publice pe pagina de internet consultare.gov.ro.

Referitor la modul de implementare a dispozițiilor legale privind informarea publică și relațiile publice, există două persoane desemnate din Compartimentul Juridic (consilieri juridici definitivi), cu atribuții de răspuns la petițiile înaintate potrivit Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare care au în fișa postului menționate atribuții în acest sens și sunt menționate pe pagina de internet a instituției².

În cadrul AADR, punerea la dispoziția publicului a informațiilor de interes public, prevăzute de art. 5 alin. (1) din Legea nr. 544/2001 se realizează prin afișare la sediul instituției, precum și pe pagina de internet proprie.

Această activitate este procedurată la nivelul instituției prin *PO-CJ-05 Procedură operațională privind asigurarea accesului la informațiile de interes public* prin care se stabilesc informațiile publice comunicate din oficiu de către AADR, informații exceptate de la liberul acces al cetățenilor, documentele, rapoartele, formularele și formatul acestora, termenele de răspuns/de publicare a informațiilor de interes public conform prevederilor Legii nr. 544/2001.

În ceea ce privește gestionarea relației cu mijloacele de informare publică, la nivelul AADR a fost desemnată o persoană responsabilă cu asigurarea transmiterii informațiilor de interes public către mass-media, astfel cum este prevăzut în cuprinsul art. 16 din Legea nr. 544/2001.

Pentru solicitările formulate în baza Legii nr. 544/2001, există un Registru pentru înregistrarea cererilor și răspunsurilor privind liberul acces la informații de interes public descris în *PO-CJ-05 Procedură operațională privind asigurarea accesului la informațiile de interes public*. Prin procedură se stabilesc modul prin care se asigură accesul la informațiile de interes public, compartimentele și persoanele implicate, responsabilitățile privind întocmirea documentelor în ceea ce privește asigurarea accesului la informațiile de interes public.

În cadrul procedurii sunt precizate informațiile de interes public comunicate din oficiu (actele normative, structura organizatorică, numele și prenumele persoanelor de conducere, coordonatele de contact, număr de telefon/fax, adrese de e-mail, bugetul, bilanțul, programe și strategii proprii, lista cu categoriile de documente produse și /gestionate etc.), precum și lista cu informațiile de interes public exceptate de la accesul liber al cetățenilor. De asemenea, procedura standardizează modul de lucru privind solicitarea informațiilor de interes public scris sau verbal stabilind elementele minime necesare solicitării scrise, iar dacă

² https://www.aadr.ro/contact_0_11.html.





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

solicitarea verbală nu poate fi soluționată pe loc atunci se va pune la dispoziția solicitantului un formular scris. Termenul de răspuns pentru solicitarea informațiilor verbale este stabilit la 24 de ore. Toate cererile, indiferent de format, se înregistrează în Registrul pentru înregistrarea solicitărilor și răspunsurilor privind accesul la informațiile de interes public, care este standardizat în anexa procedurii operaționale. Termenele de răspuns pentru solicitările scrise sunt conforme cu cele din Legea nr. 544/2001. Procedura stipulează și sancțiuni pentru personalul AADR care refuză explicit sau tacit să aplice prevederile din Legea nr. 544/2001. La punctul 8.8. al procedurii se prezintă cuprinsul raportului anual de evaluare a implementării Legii nr. 544/2001 privind accesul la informațiile de interes public, iar în anexa 6 la procedură se prezintă formatul acestuia.

În anul 2018 au fost 16 solicitări de informații de interes public, la care instituția a răspuns integral.

Instituția respectă și aplică dispozițiile art. 27 din H.G. nr. 123/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la elaborarea și publicarea anuală a Raportului privind accesul la informațiile de interes public, raportul corespunzător anului 2018 fiind publicat pe pagina proprie de internet³.

AADR comunica din oficiu o serie de informații de interes public (în formate Word, PDF și Excel), precum actele normative care reglementează organizarea și funcționarea instituției publice, structura organizatorică, atribuțiile departamentelor, programul de funcționare, programul de audiențe, numele și prenumele persoanelor din conducerea și ale funcționarului responsabil cu difuzarea informațiilor publice.

Analiza paginii de internet a AADR relevă publicarea informațiilor publice din oficiu, conform legii. Cu toate acestea, structura paginii de internet nu corespunde cu recomandarea din Anexa 4 la SNA 2016-2020 privind standardul de publicare a informațiilor de interes public. Astfel, deși sunt disponibile, informațiile pot fi greu de identificat de o persoană care nu este familiarizată cu pagina de internet. Se constată însă, o frecvență redusă de actualizare a informațiilor.

D. Alte aspecte

AADR a desemnat două persoane care să se ocupe de activitățile specifice implementării SNA 2016-2020. La nivelul instituției nu au fost desemnate persoane responsabile cu aspecte privind

³ <https://www.aadr.ro/Files/f4a39f8e-7c45-4484-80e8-0ef2084bbca1.pdf>.





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

prevenirea și identificarea conflictelor de interese în timpul și după exercitarea funcției și a incompatibilităților.

Reprezentanții instituției prezenți la întâlnire au afirmat că schimbările dese la nivelul managementului nu sunt benefice bunului mers al instituției, fiind astfel descurajată cultura organizațională. În raport de această situație care, în mod evident, nu poate fi controlată din interiorul organizației, se dovedește încă o dată utilitatea și necesitatea elaborării și a implementării ferme a unor mecanisme suplă și realiste, izvorâte din normele legale incidente, adaptate și detaliate în raport de particularitățile instituției, pentru fiecare departament din structură. Astfel, finalitatea demersului se va regăsi în crearea unor legături funcționale în cadrul instituției care vor reduce efectele unei fluctuații mari la nivelul managementului. De asemenea, s-a exprimat opinia cu privire la necesitatea includerii în textul viitoarei SNA a unor dispoziții care să reprezinte temei pentru constituirea, la nivelul instituțiilor, a unor structuri special dedicate implementării strategiilor anticorupție.

III. BUNE PRACTICI

A. Conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul)

O bună practică identificată se referă la *Procedura operațională privind întocmirea și depunerea declarațiilor de avere și interese pentru personalul AADR*, în care sunt prezentați toți pașii care trebuie urmați, metodele de lucru stabilite și regulile ce trebuie aplicate în materia completării, ținerii evidenței și depunerii acestor declarații. De asemenea, sunt enumerate categoriile de personal care sunt obligate să respecte procedura operațională, respectiv prevederile Legii nr. 176/2010.

B. Incompatibilități

Nu au fost identificate situații care ar putea constitui bune practici.

C. Transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea

Trebuie menționată *Procedura Operațională - CJ-05 - Asigurarea accesului la informațiile de interes public*, prin care se stabilesc informațiile publice comunicate din oficiu de către AADR,

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

informațiile exceptate de la liberul acces al cetățenilor documentele, rapoartele, formularele și formatul acestora, termenele de răspuns/de publicare a informațiilor de interes public în acord cu prevederile Legii nr. 544/2001.

IV. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

A. Conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul)

În urma vizitei de evaluare, a discuțiilor purtate cu reprezentanții AADR și a răspunsurilor formulate în scris de către aceștia, recomandăm următoarele:

1. Asigurarea unui spațiu adecvat pentru protejarea confidențialității consultațiilor oferite angajaților de către responsabilul desemnat cu gestionarea declarațiilor de avere și interese.
2. Întocmirea unui registru pentru menținerea evidenței, în scris, a consultațiilor oferite și a recomandărilor formulate de către persoanele responsabile angajaților care au solicitat consultanță.
3. Includerea în *Codul de conduită etică a personalului contractual din cadrul AADR* a unei prevederi explicite privind păstrarea confidențialității de către consilierul de etică a conținutului discuțiilor purtate cu angajații, inclusiv în raport cu șefii nemijlociți sau direcții ai acestora. De asemenea, se recomandă luarea în considerare, prin efectuarea de minime verificări, a sesizărilor anonime cu privire la încălcarea prevederilor codului de conduită etică a instituției supusă evaluării.
4. Cu toate că în conținutul *Codul de conduită etică a personalului contractual din cadrul AADR* se regăsește o secțiune dedicată conflictului de interese, în care acesta este definit și sunt specificate, generic, situațiile care l-ar putea genera, echipa de evaluare recomandă elaborarea unei proceduri de sine stătătoare, care să detalieze aspectele prevăzute de cod, și să particularizeze situațiile care ar putea constitui conflicte de interese în domeniile de activitate ale AADR, atât în timpul, cât și după exercitarea funcției. De asemenea, procedura trebuie să prevadă măsuri concrete pentru prevenirea/remedierea fiecărei situații în parte și să fie desemnată o persoană responsabilă cu monitorizarea acestora. Nu în ultimul rând, procedura trebuie să prevadă persoanele cărora trebuie să le fie aduse la cunoștință aceste avertizări privind conflictul de interese (incluzând *pantouflage-ul*), forma (scrisă și/sau verbală) pe care o poate îmbrăca o astfel de sesizare, circuitul ei în funcție de formă și canalul de comunicare (adresă e-mail, telefon, cutie specială pentru avertizări/sesizări).

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

De asemenea, canalul de comunicare se recomandă a fi unul special destinat acestui scop, la care să aibă acces doar persoanele abilitate a soluționa o astfel de sesizare. Pentru încurajarea depunerii unor avertizări în interes public, echipa de evaluare recomandă amplasarea unei cutii speciale pentru avertizări/sesizări, în interiorul instituției (inclusiv în teritoriu), într-o zonă care să asigure anonimatul și protecția avertizorului.

Aceste canale de comunicare se recomandă a fi aduse la cunoștința angajaților din cadrul Agenției prin prelucrarea lor de către persoana responsabilă, dar și prin afișarea unor materiale de informare la avizier și pe pagina de intranet/rețeaua internă a instituției.

5. Elaborarea și aplicarea unui chestionar personalului instituției în scopul identificării nevoilor de pregătire/formare în materia conflictului de interese, inclusiv a *pantouflage-ului*.
6. Creșterea gradului de cunoaștere a prevederilor legale de către persoanele responsabile cu aplicarea normelor privind declarațiile de avere și conflictul de interese în timpul și după exercitarea funcției, prin solicitarea sprijinului ANI sau MJ în vederea organizării unor programe de (in)formare. Tematica abordată în cadrul acestor acțiuni de (in)formare poate fi extinsă și asupra reglementărilor legale aplicabile și altor măsuri preventive.
7. Completarea datelor cerute de Registrul Unic al Transparenței Intereselor.

B. Incompatibilități

În urma vizitei de evaluare, a discuțiilor purtate cu reprezentanții AADR și a răspunsurilor formulate în scris de către aceștia, recomandăm următoarele în materie de incompatibilități:

1. Elaborarea unei proceduri pentru evitarea și gestionarea în cazul apariției, a unor situații de încălcare a regimului incompatibilităților și diseminarea informațiilor pe bază de semnătură. Propunem această măsură și din perspectiva standardizării activității la nivelul instituției ca metodă de consacrare a culturii organizaționale în condițiile schimbărilor dese la nivelul managementului instituției.
2. Diseminarea, la nivelul instituției, a unor chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor privind situațiile de incompatibilitate și adoptarea ulterioară, dacă este cazul, de măsuri care să asigure îmbunătățirea gradului de cunoaștere a prevederilor legale în materie;
3. Asigurarea participării persoanei desemnate cu implementarea prevederilor Legii nr. 176/2010, precum și a personalului din cadrul autorității publice, la programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților. În acest sens, vor fi avute în vedere și modalitățile care nu implică costuri, despre care s-a discutat în cadrul

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

evaluării, în sensul solicitării sprijinului ANI în vederea organizării unor sesiuni de pregătire/informare.

4. Elaborarea unei proceduri interne privind protecția avertizorului în interes public care să aibă în vedere, pe lângă dispozițiile Legii nr. 571/2004, și prevederile recent adoptatei Directive a Parlamentului European și a Consiliului privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii și diseminarea acestora către personalul instituției prin semnătură de luare la cunoștință și încurajare a personalului în a o aplica.

C. Transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea

Pentru o îmbunătățire a transparenței pot fi formulate trei recomandări principale:

1. Restructurarea informațiilor publice din oficiu pe pagina de internet a instituției, cu respectarea Anexei nr. 4 la SNA privind standardul de publicare a informațiilor de interes public, pentru a facilita accesul publicului la informații. În momentul de față aceste informații există, dar în unele cazuri pot fi greu de găsit pe pagina de internet a instituției.
2. Actualizarea cu o frecvență mai mare a informațiilor de pe pagina de internet.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





C.CENTRUL NAȚIONAL DE RĂSPUNS LA INCIDENTE DE SECURITATE CIBERNETICĂ CERT-RO

I. INTRODUCERE

- *Adresa fizică:* București, Str. Mareșal Averescu nr. 8-10, cod poștal 011454, Sector 1
- *Adresa virtuală:* <https://www.cert.ro/>
- *Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:*
 - H.G. nr. 494/2011 privind înființarea Centrului Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică - CERT-RO, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice, cu modificările și completările ulterioare;
 - O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

- *Misiune / atribuții/ competențe/structura:*

CERT-RO își desfășoară activitatea în scopul prevenirii, analizei, identificării și reacției la incidente în cadrul infrastructurilor cibernetice ce asigură funcționalități de utilitate publică ori asigură servicii ale societății informaționale. Pentru infrastructurile cibernetice aflate în administrarea instituțiilor din domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale, CERT-RO îndeplinește doar atribuțiile de cooperare, în baza unor acorduri dedicate, încheiate cu structurile de tip CERT ale acestora. CERT-RO reprezintă un punct național de contact cu structurile de tip CERT care funcționează în cadrul instituțiilor sau autorităților publice ori al altor persoane juridice de drept public sau privat, naționale ori internaționale. CERT-RO analizează disfuncționalitățile procedurale și tehnice la nivelul infrastructurilor cibernetice, potrivit ariei de competență, și transmite instituțiilor sau autorităților publice ori altor persoane juridice de drept public sau privat aspectele de interes.

Instituția are 36 de posturi dintre care 5 vacante și nu are structuri subordonate.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

▪ *Scop misiune de evaluare:*

Prin HG nr. 583/2016, a fost aprobată **Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2016-2020**, împreună cu seturile de indicatori de performanță, riscurile asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și sursele de verificare, inventarul măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și standardele de publicare a informațiilor de interes public.

Metodologia de monitorizare a implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 a fost aprobată prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 1361/C/2017. În vederea monitorizării, se realizează misiuni de evaluare în instituțiile publice.

Temele de evaluare pentru anul 2019 sunt:

1. conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul);
2. incompatibilități;
3. transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea;

Obiectivele procesului de monitorizare sunt:

- Identificarea progreselor înregistrate în implementarea SNA;
- Identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;
- Creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției, în sectorul public și privat.

Procedura evaluării a constat în completarea chestionarului tematic de evaluare transmis la data de 1 august 2019, organizarea vizitei de evaluare la sediul Centrului Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică CERT-RO în data de 10 septembrie 2019, orele 11.00-13.00 și redactarea raportului de evaluare.

▪ *Componenta echipei de evaluare*

Echipa de evaluare a fost compusă din 3 persoane:

- Dl. Adrian DUMITRU, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției;

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

- D-na. Lavinia ROȘU, ofițer specialist, Direcția Generală Anticorupție, Ministerul Afacerilor Interne;
- Dl. Mihai VILNOIU, expert, Transparency International România.

Reprezentanții CERT.ro care au luat parte la întâlnire au fost:

- Directorul General Adjunct;
- Un consilier juridic, Compartimentul Analize și Politici.

Din partea Secretariatului tehnic al SNA a participat:

- D-na Roxana ȘERBĂNOIU, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției.

Expertul coordonator din partea prestatorului de servicii, asocierea formată din Unique Solutions SRL și Public Research SRL, a fost dl. Dragoș DINCĂ.

II. CONSTATĂRI

A. Conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul)

În perioada de referință, organigrama Centrului Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică prevedea în total 41 de funcții, toate din categoria angajaților contractuali, dintre care 36 erau ocupate.

Precizăm că prevederile Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, se aplică persoanelor cu funcții de conducere și control din cadrul CERT-RO, precum și personalului angajat cu contract individual de muncă care implementează programe ori proiecte finanțate din fonduri externe sau din fonduri bugetare⁴.

⁴ Art. 1 pct. 31 și pct. 36 din Legea nr. 176/2010.





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Cu ocazia vizitei de evaluare, echipa de experți a constatat că la nivelul CERT-RO nu au fost desemnate, prin act intern, persoane responsabile cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de interese prevăzute de Legea nr. 176/2010. Cu toate acestea, potrivit documentelor puse la dispoziția experților, un consilier IA din cadrul Compartimentului Juridic și Resurse Umane a avut menționate astfel de atribuții în fișa postului, sarcina fiind preluată de un alt consilier IA din cadrul aceluiași compartiment începând cu data de 09.08.2019.

În anul 2018, persoana responsabilă nu a beneficiat de formare în domeniul implementării prevederilor legale referitoare la depunerea și completarea declarațiilor de interese.

În cadrul vizitei de evaluare, experții evaluatori au constatat că persoana responsabilă cu implementarea prevederilor Legii nr. 176/2010 realizează o informare timpurie cu privire la termenul de depunere al declarațiilor de avere și de interese. Astfel, cu aproximativ 45 de zile înainte de data depunerii prevăzută în Legea nr. 176/2010, se transmite varianta editabilă a formularelor privind declarațiile de avere și de interese împreună cu Ghidul de completare al Agenției Naționale de Integritate (ANI), pe adresa comună de e-mail a tuturor salariaților instituției. În textul e-mail-ului se menționează atât termenul de depunere, cât și datele de contact ale persoanei responsabile cu primirea declarațiilor.

După completare, declarațiile de interese se înregistrează în Registrul declarațiilor de interese.

În ceea ce privește completarea declarațiilor de interese, persoana desemnată oferă consultanță verbală (telefonică sau direct), însă nu se ține o evidență a acesteia. De asemenea, în anul 2018, persoanei desemnate nu i-au fost solicitate consultații referitoare la completarea declarațiilor de interese. Totodată, dacă la depunerea declarațiilor s-au constatat deficiențe, acestea au fost semnalate pe loc.

Persoana responsabilă cu primirea declarațiilor verifică dacă sunt completate câmpurile privind datele de identificare ale salariatului (nume, prenume, CNP, domiciliu și funcție).

Declarațiile de avere și de interese sunt certificate în termenul legal de 10 zile de la primirea acestora. Declarațiile certificate, împreună cu o copie a registrelor în care au fost înregistrate, se transmit către ANI, în vederea evaluării acestora. Astfel, în anul 2018, la nivelul CERT-RO, declarațiile de interese au fost depuse, respectiv actualizate în termenul prevăzut în art. 4 din Legea nr. 176/2010.

Declarațiile de avere și de interese sunt afișate pe pagina de internet a instituției, la secțiunea Interes public.

Nu există un spațiu adecvat pentru protejarea confidențialității consultațiilor oferite angajaților de către responsabilul desemnat cu gestionarea declarațiilor de avere și de interese.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Conform datelor înscrise în chestionar, CERT-RO nu a adoptat proceduri interne privind prevenirea și gestionarea situațiilor de conflicte de interese. Cu toate acestea, echipa de evaluare a constatat că în *Codul de etică și integritate* este definit conflictul de interese, iar în capitolul II sunt prevăzute anumite interdicții legate de comportamente și acțiuni/inacțiuni ale angajaților care au drept scop prevenirea unor situații de conflicte de interese. De asemenea, *Codul de etică și integritate* prevede un canal de comunicare pentru sesizarea încălcării acestor prevederi, inclusiv cele în materia conflictului de interese. Astfel, potrivit codului, orice problemă legată de impunerea și respectarea normelor de etică și integritate, va fi prezentată consilierului de etică, care va analiza situațiile și le va înainta conducerii în scris, în vederea luării deciziilor. Angajatul care sesizează o astfel de problemă va fi informat de către consilierul etică, cu privire la modul de soluționare a sesizării sale.

Din studiul chestionarului a reieșit că, în anul 2018, personalul din cadrul instituției evaluate nu a beneficiat de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al conflictelor de interese și nici nu au fost depuse avertizări în interes public cu privire la încălcarea prevederilor legale în materia conflictului de interese. De asemenea, în perioada supusă evaluării, ANI nu a emis rapoarte de evaluare prin care să se constate încălcări ale regimului juridic al conflictelor de interese de către angajații instituției.

În desfășurarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, CERT-RO a menționat că nu au fost emise avertismente de integritate de sistemul PREVENT, monitorizat de ANI, cu privire la potențiale conflicte de interese. Din discuțiile purtate, la nivelul instituției evaluate, formularele de integritate din sistemul PREVENT sunt actualizate de către consilierul de achiziții publice.

Conform datelor înscrise în chestionar, CERT-RO nu completează datele cerute de Registrul Unic al Transparenței Intereselor întrucât nu are calitatea de inițiator de politici publice și, prin urmare, nu are această obligație.

De asemenea, la nivelul CERT-RO nu a fost adoptat un regulament intern sau o procedură de lucru care să prevadă procedura monitorizării situațiilor de *pantouflage*, nu s-au adoptat măsuri de prevenire/remediere a unor astfel de situații și nici nu a fost desemnată o persoană responsabilă cu monitorizarea lor, întrucât conducerea instituției consideră că nu sunt necesare, motivând că specificul instituției nu este acela de a desfășura activități de monitorizare și control cu privire la societăți cu personalitate juridică sau alte unități cu scop lucrativ, iar angajații CERT-RO sunt personal contractual, nu funcționari publici.

Pornind și de la definiția cuprinsă în Strategia Națională Anticorupție, cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează *pantouflage-ul* - migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat - sunt: (1) asigurarea că anumite informații dobândite în serviciul

**Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!**





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

public nu sunt utilizate în mod abuziv; (2) asigurarea că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) asigurarea că accesul și contactele actualilor sau ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale acestora sau ale altora.

Sediul general al materiei îl reprezintă prevederile art. 13 alin. (1) din OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele ale art. 94 alin. (3) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.

B. Incompatibilități

În conformitate cu art. 2 alin. (2) din H.G. nr. 494/2011 *privind înființarea Centrului Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică - CERT-RO*, cu modificările și completările ulterioare, *CERT-RO este instituție publică cu personalitate juridică, în coordonarea Ministerului Comunicațiilor*, iar în conformitate cu dispozițiile art. 14 alin (2) din același act normativ, „*personalul CERT-RO este format din personal contractual sau detașat de la alte instituții sau alte autorități publice, în condițiile legii*”.

În măsura în care în cadrul instituției sunt detașate categorii de personal cărora le este aplicabil regimul incompatibilităților, așa cum este reglementat atât de Legea nr. 161/2003 cât și de alte dispoziții legale, instituția publică trebuie să aibă instrumente prin care să prevină și să gestioneze astfel de situații, chiar dacă din discuții dar și din chestionarul întocmit a rezultat că la nivelul instituției nu au fost înregistrate cazuri de incompatibilitate prin raportare la toate categoriile de personal.

Astfel, deși sunt apreciate ca fiind utile, nu sunt elaborate și aprobate proceduri interne cu privire la prevenirea și gestionarea situațiilor de incompatibilitate.

Evaluatorii au luat act că la nivelul CERT se află în curs de elaborare lista funcțiilor sensibile, a fost întocmit registrul salariabililor care ocupă funcțiile sensibile și a fost elaborat planul de măsuri pentru asigurarea diminuării riscurilor asociate funcțiilor sensibile. Au fost discutate aspecte specifice, precum instrumentele la dispoziția angajatorului pentru a verifica, în cursul procedurii de angajare/numire în cadrul instituției, existența unei interdicții de ocupare a funcțiilor publice (conflict de interese ori incompatibilități), menționându-se ca soluție posibilă

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

și portalul dedicat interdicțiilor de pe pagina de internet a Agenției Naționale de Integritate, dublată, eventual, de o declarație pe proprie răspundere a candidatului.

Din chestionar rezultă că la nivelul instituției nu au fost înregistrate avertizări în interes public. În raport de importanța instituției *avertizorului în interes public*, ca reglementată acum și la nivel european, ar fi utilă procedurarea modalității în care trebuie identificat și gestionat un astfel de eveniment.

De asemenea, se ia act de faptul că personalul cu responsabilități în implementarea SNA instituției nu a participat, în perioada de referință, la programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților. În cadrul discuțiilor, evaluatorii au prezentat alternative de instruire care să nu implice costuri suplimentare din bugetul instituției.

Cu referire la canalele de comunicare disponibile pentru situația în care o persoană care își desfășoară activitatea în instituție dorește să sesizeze o situație de incompatibilitate, prin chestionar a fost menționată calea sesizării scrise și înregistrate la registratura instituției (fără alte detalieri).

Pentru perioada de raportare, nu au existat situații în care ANI să fi emis rapoarte prin care să se constate încălcarea regimului juridic al incompatibilităților.

C. Transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea

Conform H.G. nr. 494 din 11.05.2011 privind înființarea CERT-RO la art. 7 alin. k) instituția elaborează propuneri „privind modificarea cadrului legislativ în vederea stimulării dezvoltării securității infrastructurilor cibernetice ce asigură funcționalități de utilitate publică ori asigură servicii ale societății informaționale” pe care le înaintează către MCSI care le publică pe pagina de internet proprie destinată transparenței decizionale. În consecință, CERT-RO nu are drept de inițiativă legislativă deci nu i se aplică prevederile Legii nr. 52/2003 și nu trebuie să întocmească raportul anual postat pe pagina proprie de internet⁵.

Pe pagina de internet a CERT-RO există o secțiune dedicată - *Interes public*⁶. De asemenea, pe pagina de internet a instituției se regăsesc informații referitoare la: actele normative care reglementează organizarea și funcționarea instituției publice, structura organizatorică,

⁵ <https://www.cert.ro/vezi/document/fisa-de-evaluare-a-implementarii-legii-nr52-2003-2018>.

⁶ <https://cert.ro/vezi/document/lista-documente-de-interes>.

**Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!**





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

programul de funcționare, programul de audiențe, numele și prenumele persoanelor din conducere, coordonatele de contact, sursele financiare, bugetul, bilanțul contabil, comunicate de presă, buletine informative, documentare de presă, afișe privind activitățile instituției, materiale video, audio, prezentate în cadrul conferințelor de presă împreună cu declarațiile de presă, declarații de avere soi de interese, condiții necesare pentru ocuparea posturilor vacante scoase la concurs, modalități de contestare a deciziei instituției publice în situația în care persoana se consideră vătămată în privința dreptului de acces la informațiile de interes public solicitate.

Pagina de internet a instituției respectă Anexa 4 la SNA.

Referitor la modul de implementare a dispozițiilor legale privind informarea publică și relațiile publice, există două persoane desemnate cu atribuții în aplicarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public care au în fișa postului menționate atribuții în acest sens și sunt menționați pe pagina de internet a instituției⁷ un consilier 1A (consilier Administrație Publică) din cadrul Serviciului de Securitate Informatică și Monitorizare și un consilier juridic II, din cadrul Compartimentului de Analize și Politici.

În cadrul CERT-RO, accesul publicului la informațiile de interes public prevăzute de art. 5 alin. (1) din Legea nr. 544/2001, se realizează prin afișare la sediul instituției, precum și pe pagina de internet proprie. Această activitate este nu este procedurată.

În ceea ce privește gestionarea relației cu mijloacele de informare publică, la nivelul CERT-RO a fost desemnată o persoană responsabilă cu asigurarea informațiilor de interes public (consilier juridic II, din cadrul Compartimentului de Analize și Politici), astfel cum este prevăzut în cuprinsul art. 16. din Legea nr. 544/2001.

Pentru solicitările formulate în baza Legii nr. 544/2001, există un Registru pentru înregistrarea cererilor și răspunsurilor privind liberul acces la informații de interes public.

În anul 2018 au fost formulate 5 cereri de informații de interes public, toate primind răspuns.

Instituția aplică dispozițiile art. 27 din H.G. nr.123/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, Raportul privind accesul la informațiile de interes public pentru anul 2018 fiind publicat pe pagina proprie de internet⁸.

⁷ <https://www.cert.ro/pagini/responsabili544>.

⁸ <https://cert.ro/vezi/document/raport-aplicare-lege-nr-544-2018>.





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

III. BUNE PRACTICI

A. Conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include *pantouflage-ul*)

Nu au fost identificate situații care ar putea constitui bune practici.

B. Incompatibilități

Nu au fost identificate situații care ar putea constitui bune practici.

C. Transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea

Nu au fost identificate situații care ar putea constitui bune practici.

IV. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

A. Conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include *pantouflage-ul*)

Urmare a discuțiilor purtate în cadrul vizitei de evaluare cu reprezentanții CERT-RO, a informațiilor cuprinse în chestionarul de evaluare, precum și a răspunsurilor formulate în scris de către aceștia, recomandăm următoarele:

1. Desemnarea prin decizie a conducerii a persoanei responsabile cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de interese prevăzute de Legea nr. 176/2010⁹.
2. Asigurarea unui spațiu adecvat pentru protejarea confidențialității consultațiilor oferite angajaților de către responsabilul desemnat cu gestionarea declarațiilor de avere și de interese.
3. Întocmirea unui registru pentru menținerea evidenței, în scris, a consultațiilor oferite de către persoana responsabilă și a recomandărilor formulate angajaților care au solicitat consultanță.

⁹ Potrivit adresei nr. 1332/02.12.2019 transmise Ministerului Justiției, prin Decizia nr. 466/18.11.2019, au fost desemnate două persoane din cadrul CERT-RO pentru gestionarea procesului de înregistrare și transmitere a declarațiilor de avere și de interese.

**Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!**



4. Cu toate că în conținutul Codului de etică și integritate este cuprinsă definiția legală a conflictului de interese și sunt prevăzute anumite interdicții legate de comportamente și acțiuni/inacțiuni ale angajaților, care au drept scop prevenirea unor situații de conflicte de interese, echipa de evaluare recomandă elaborarea unei proceduri de sine stătătoare, care să detalieze aspectele prevăzute de cod și să particularizate situațiile care ar putea constitui conflicte de interese în domeniile de activitate ale CERT-RO. În plus, această procedură poate să reglementeze prevenirea și gestionarea situațiilor de *pantouflage*.
5. De asemenea, procedura trebuie să prevadă măsuri concrete pentru prevenirea/remedierea fiecărei situații în parte și să fie desemnată o persoană responsabilă cu monitorizarea acestora. Nu în ultimul rând, procedura trebuie să prevadă persoanele cărora trebuie să le fie aduse la cunoștință aceste avertizări privind conflictul de interese, forma (scrisă și/sau verbală) pe care o poate îmbrăca o astfel de sesizare, circuitul ei în funcție de formă și canalul de comunicare (adresă de e-mail, telefon, cutie specială pentru avertizări/sesizări).
6. Canalul de comunicare se recomandă a fi unul special destinat acestui scop, la care să aibă acces doar persoanele abilitate a soluționa o astfel de sesizare. Pentru încurajarea depunerii unor avertizări în interes public, echipa de evaluare recomandă amplasarea unei cutii speciale pentru avertizări/sesizări, în interiorul instituției, într-o zonă care să asigure anonimatul și protecția avertizorului.
7. Aceste canale de comunicare se recomandă a fi aduse la cunoștința angajaților din cadrul CERT-RO, prin prelucrarea lor de către persoana responsabilă, dar și prin afișarea unor materiale de informare la avizier și pe pagina de intranet/rețeaua internă a instituției¹⁰.
8. Elaborarea și aplicarea unui chestionar personalului instituției în scopul identificării nevoilor de pregătire/formare în materia conflictului de interese și incompatibilităților.
9. Creșterea gradului de cunoaștere a prevederilor legale de către persoanele responsabile cu aplicarea normelor privind declarațiile de avere și conflictul de interese în timpul și după exercitarea funcției, prin solicitarea sprijinului ANI sau MJ în vederea organizării unor programe de (in)formare. Tematica abordată în cadrul

¹⁰ Potrivit adresei nr. 1332/02.12.2019 transmise Ministerului Justiției, la nivelul CERT-RO a fost înființat un canal de comunicare (o adresă de e-mail) destinat exclusiv depunerii unor avertizări în interes public, ce a fost adus la cunoștința personalului instituției.



UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

acestor acțiuni de (in)formare poate fi extinsă și asupra reglementărilor legale aplicabile și altor măsuri preventive.

B. Incompatibilități

În materie de incompatibilități, se recomandă următoarele:

1. Elaborarea unei proceduri pentru evitarea și gestionarea în cazul apariției, a unor situații de încălcare a regimului incompatibilităților și diseminarea informațiilor pe bază de semnătură. Propunem această măsură și din perspectiva standardizării activității la nivelul instituției ca metodă de consacrare a culturii organizaționale în condițiile schimbărilor la nivelul managementului instituției.
2. Asigurarea participării persoanei desemnate cu implementarea prevederilor Legii nr. 176/2010, precum și a personalului din cadrul autorității publice, la programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților. În acest sens vor fi avute în vedere și modalitățile care nu implică costuri, despre care s-a discutat în cadrul evaluării¹¹.
3. Diseminarea, la nivelul instituției, a unor chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor privind situațiile de incompatibilitate și adoptarea ulterioară, dacă este cazul, de măsuri care să asigure îmbunătățirea gradului de cunoaștere a prevederilor legale în materie (eventual promovarea unor soluții de e-learning).
4. Elaborarea unei proceduri interne privind protecția avertizorului în interes public și diseminarea acesteia către personalul instituției prin semnătură de luare la cunoștință. În acest context, reglementarea unor canale specifice de comunicare internă care să permită identificarea avertizărilor în interes public față de activitatea specifică de petiționare căreia îi sunt incidente dispozițiile O.G. nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor.

¹¹ Potrivit adresei nr. 1332/02.12.2019 transmise Ministerului Justiției, în perioada 11.11.2019 - 15.11.2019, Institutul Național de Administrație a organizat programul de perfecționare cu tema "Anticorupție și Integritate în sectorul public", pentru creșterea gradului de cunoaștere a prevederilor legale incidente în material conflictului de interese și a incompatibilităților. La acest program a participat persoana din cadrul instituției care deține funcția de consilier de etică și de integritate.

**Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!**





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

C. Transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea

Pentru o îmbunătățire a transparenței se recomandă:

1. Actualizarea cu o frecvență mai mare a informațiilor de pe pagina de internet.
2. Procedurarea activităților privind accesul la informații de interes public conform Legii nr. 544/2001 pentru a asigura continuitatea și predictibilitatea activității¹².

D. COMPANIA NAȚIONALĂ POȘTA ROMÂNĂ S.A.

I. INTRODUCERE

- *Adresa fizică:* București, B-dul Dacia nr. 140, cod poștal 020065, sector 2
- *Adresa virtuală:* <https://www.posta-romana.ro/>
- *Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:*
 - H.G. nr. 371/1998 privind înființarea Companiei Naționale Poșta Română - S.A. prin reorganizarea Regiei Autonome Poșta Română, cu modificările și completările ulterioare;
 - O.U.G. nr. 13/2013 privind serviciile poștale, cu modificările și completările ulterioare;

¹² Potrivit adresei nr. 1332/02.12.2019 transmisă Ministerului Justiției, CERT-RO se află într-o perioadă de tranziție având în vedere reorganizarea, conform Hotărârii CSAT nr. 81/06.09.2019, prin care au fost aprobate Regulamentul de Organizare și Funcționare cât și Organigrama. Având în vedere că a fost finalizată reîncadrarea personalului, instituția a comunicat că vor fi actualizate procedurile existente și se vor elabora procedurile recomandate prin raportul de evaluare.

**Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!**





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

- Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare.

▪ *Misiune / atribuții / competențe / structura:*

Compania Națională Poșta Română S.A. (Poșta Română) este societate cu personalitate juridică și funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară.

C.N. Poșta Română S.A. este operatorul național din domeniul serviciilor poștale iar acțiunile sunt deținute de:

- Statul român, reprezentat de Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale (93,5195039377% din pachetul de acțiuni);
- Fondul Proprietatea (6,4804960623% din pachetul de acțiuni).

Poșta Română își desfășoară activitatea în domeniul comunicațiilor poștale, obiectul principal de activitate fiind administrarea, dezvoltarea, exploatarea serviciilor de poștă și colaborarea cu organizații similare străine în realizarea acestor servicii pe plan internațional, în conformitate cu prevederile OUG nr. 13/2013.

C.N. Poșta Română S.A. este operatorul național în domeniul serviciilor poștale, furnizor unic de serviciu universal.

Poșta Română participă pe piața liberă a serviciilor de poștă și presă cu valoare adăugată în calitate de concurent și desfășoară și alte activități colaterale, necesare realizării în condiții de rentabilitate a obiectului său principal de activitate, respectiv comerț exterior, aprovizionare, cercetare și proiectare tehnologică și informațională, servicii medicale, învățământ, social-culturale etc.

Compania are ca obiect de activitate:

A. Servicii poștale:

I. Servicii poștale de bază;

II. Servicii poștale altele decât cele de bază.

B. Editarea, tipărirea, comercializarea și păstrarea timbrelor și efectelor poștale în conservatorul de timbre;

C. Alte prestări de servicii conexe celor menționate mai sus și orice alte activități conform legislației în vigoare.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Compania este organizată în 41 de oficii județene de poștă și două sucursale, respectiv: Fabrica de Timbre și Sucursala Servicii Express. La nivelul întregii țări există șapte centre regionale de tranzit.

Compania este condusă de Directorul General și de Consiliul de Administrație. Acesta este format din reprezentanți ai Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale, ai Ministerului Finanțelor Publice și ai Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

Poșta Română deține, în prezent, o rețea de peste 5.500 de subunități poștale la nivel național, distribuind săptămânal peste 11 milioane de trimiteri poștale. Peste 750 de oficii poștale din totalul de 950 subunități poștale informatizate sunt incluse în VPN (Virtual Private Network). Rețeaua informatizată permite efectuarea de operațiuni în condiții optime de siguranță, fiind utilizate sisteme informatice securizate și rețele private de comunicații.

La nivelul companiei sunt prevăzute 27.609 de posturi, dintre care 24.830 ocupate.

▪ *Scop misiune de evaluare:*

Prin HG nr. 583/2016, a fost aprobată **Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2016-2020**, împreună cu seturile de indicatori de performanță, riscurile asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și sursele de verificare, inventarul măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și standardele de publicare a informațiilor de interes public.

Metodologia de monitorizare a implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 a fost aprobată prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 1361/C/2017. În vederea monitorizării, se realizează misiuni de evaluare în instituțiile publice.

Temele de evaluare pentru anul 2019 sunt:

1. conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul);
2. incompatibilități;
3. transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea.

Obiectivele procesului de monitorizare sunt:

- Identificarea progreselor înregistrate în implementarea SNA;

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

- Identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;
- Creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției, în sectorul public și privat.

Procedura evaluării a constat în completarea chestionarului tematic de evaluare transmis la data de 1 august 2019, organizarea vizitei de evaluare la sediul C.N. Poșta Română S.A. în data de 11 septembrie 2019, orele 9.00-11.00 și redactarea raportului de evaluare.

▪ *Componența echipei de evaluare*

Echipa de evaluare a fost compusă din 3 persoane:

- Dl. Adrian DUMITRU, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției;
- Dl. Marius BOSTAN, expert, Romanian Business Leaders;
- D-na. Lavinia ROȘU, ofițer specialist, Direcția Generală Anticorupție, Ministerul Afacerilor Interne.

Reprezentanții C.N. Poșta Română S.A. care au luat parte la întâlnire au fost:

- Șeful Serviciului Management Integrat;
- Șeful Biroului Juridic Contracte Comerciale.

Din partea Secretariatului tehnic al SNA a participat:

- D-na Roxana ȘERBĂNOIU, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției.

Expertul coordonator din partea prestatorului de servicii, asocieria formată din Unique Solutions SRL și Public Research SRL, a fost dl. Dragoș DINCĂ.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

II. CONSTATĂRI

A. Conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul)

Cu ocazia vizitei de evaluare desfășurate, echipa de evaluare a constatat că la nivelul CN Poșta Română a fost desemnată din 2006, prin act intern, o persoană responsabilă cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și interese. Însă, temeiul legal al desemnării îl reprezintă Legea nr. 115/1996. Conform datelor furnizate, persoana responsabilă cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese face parte din Direcția Resurse Umane - Biroul Management Resurse Umane însă, fișa de post din anul 2018 nu prevede responsabilități cu privire la implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și interese.

Cu toate că atribuțiile prevăzute de Legea nr. 176/2010 nu sunt preluate în fișa postului, persoana responsabilă le îndeplinește în totalitate.

În anul 2018, persoana responsabilă nu a beneficiat de formare în domeniul implementării prevederilor legale referitoare la depunerea și completarea declarațiilor de interese, însă, din discuțiile purtate, aceasta nu a întâmpinat dificultăți în implementarea prevederilor legale.

Totodată, echipa de evaluare a constatat că persoana responsabilă cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și interese realizează o informare timpurie cu privire la termenul de depunere al declarațiilor de avere și de interese. Astfel, înainte de termenul limită de depunere a acestora, responsabilul transmite - în format electronic, pe email și/sau format hârtie, atât formularele declarațiilor de avere și interese, cât și ghidul de completare al ANI tuturor persoanelor care au această obligație.

După completarea lor, forma scanată a declarațiilor de avere și de interese se primește la nivelul CN Poșta Română în format electronic, pe email, iar prin poștă se transmit, în original, pe format hârtie. Acestea de înregistrează atât la Direcția Resurse Umane, în registrul de intrări - ieșiri, cât și în registrele speciale (*Registrul declarațiilor de interese și Registrul declarațiilor de avere*) de către persoana responsabilă. Ulterior, responsabilul transmite pe adresa de email a deponenților, în format electronic, copii ale declarațiilor ce conțin și numărul de înregistrare atribuit.

În anul 2018, în Registrul declarațiilor de interese au fost înregistrate și arhivate un număr de 71 de declarații de interese.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Persoana desemnată a declarat că în anul 2018 nu a oferit astfel de consultații verbale și nici nu i-au fost solicitate note de opinie referitoare la conținutul și aplicarea prevederilor legale privind declararea și evaluarea averii, a conflictelor de interese și a incompatibilităților.

Din discuțiile purtate, a reieșit faptul că persoana desemnată verifică modul de completare, corectitudinea completării declarațiilor de avere și de interese. În anul 2018, aceasta nu a constatat deficiențe în completarea acestora.

Afișarea declarațiilor de avere și de interese pe pagina de internet a instituției, precum și arhivarea acestora în format electronic se face de către Departamentul IT.

Nu există un spațiu adecvat pentru protejarea confidențialității consultațiilor oferite angajaților de către responsabilul desemnat cu gestionarea declarațiilor de avere și interese

Declarațiile de avere și interese sunt certificate în termenul legal de 10 zile de la primirea acestora, prin aplicarea unei ștampile, care certifică conformitatea cu originalul. Declarațiile certificate, împreună cu o copie a registrelor în care au fost înregistrate, se transmit, pe cale poștală, cu confirmare de primire, către ANI în vederea evaluării acestora. Acestea se transmit atât în funcție de data numirii/revocării mandatelor pentru cei numiți/revocați în cursul anului, cât și în funcție de data depunerii pentru cei care au obligația să le depună până cel târziu la 15 iunie.

Din analiza chestionarului și discuțiile purtate a rezultat că, în anul 2018, la nivelul CN Poșta Română, au existat 4 situații de întârziere în depunerea declarațiilor de interese. Gestionarea situației a presupus solicitarea ANI a unor puncte de vedere pentru depunerea cu întârziere sau nedepunerea declarațiilor de interese în termenul legal. De asemenea, pentru prevenirea acestor situații, salariații în cauză au fost informați telefonic, cât și prin e-mail, despre termenele de depunere ale acestora. Mai mult decât atât, despre termenele de depunere a declarațiilor de avere și de interese sunt informați toți salariații care au această obligație.

Din studiul chestionarului a rezultat că la nivelul CN Poșta Română nu au fost adoptate proceduri interne pentru prevenirea și gestionarea situațiilor de conflicte de interese, însă în *Regulamentul Intern al instituției*, care include *Codul de conduită etică al salariatului CN Poșta Română*, există mai multe articole (Cap. V, art. 51-60) în care sunt exemplificate cele mai frecvente cazuri de conflicte de interese care ar putea apărea în domeniile de activitate ale companiei, precum și modul în care trebuie să acționeze pentru fiecare caz în parte. De asemenea, codul instituie datoria salariaților de a evita situațiile în care loialitatea le poate fi pusă la îndoială, precum și indicația de a se adresa Biroului Juridic Relații de Muncă atunci când consideră că activitatea particulară ar putea cauza prejudicii instituției.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

De asemenea, pe lângă prevederile din Codul de etică al salariatului CN Poșta Română privind prevenirea și gestionarea conflictelor de interese, o altă asemenea prevedere se regăsește și în *Codul privind conduita auditorului intern în cadrul CN Poșta Română*, la pct. 2 din capitolul III - Reguli de conduită, prin care se interzice expres implicarea auditorilor interni în activități sau în relații care ar putea să fie în conflict cu interesele companiei.

Din conținutul chestionarului și discuțiile ulterioare a rezultat că la nivelul CN Poșta Română nu a fost adoptată o procedură formală de sesizare a conflictelor de interese, singurul palier reglementat pe acest subiect fiind legat de completarea formularelor de integritate în cadrul procedurilor de achiziție sectorială.

La nivelul CN Poșta Română nu este desemnată o persoană care să îndeplinească atribuțiile unui consilier de etică (obligația legală prevăzută de OUG nr. 57/2019 nu le este aplicabilă întrucât salariații nu sunt funcționari publici), însă, conform *Regulamentului Intern* în vigoare, salariații, respectiv șefii structurilor CN Poșta Română, răspund de respectarea prevederilor Regulamentului Intern și ale Normelor de lucru, aplicabile și la nivelul oficiilor poștale.

Din studiul chestionarului a reieșit că, în anul 2018, personalul din cadrul instituției evaluate nu a beneficiat de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al conflictelor de interese și nici nu au fost depuse avertizări în interes public cu privire la încălcarea prevederilor legale în materia conflictului de interese. De asemenea, în perioada supusă evaluării, ANI nu a emis rapoarte de evaluare prin care să se constate încălcări ale regimului juridic al conflictelor de interese de către angajații companiei.

În desfășurarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, CN Poșta Română a menționat că nu au fost emise avertismente de integritate de sistemul PREVENT, monitorizat de ANI, cu privire la potențiale conflicte de interese. Din discuțiile purtate, la nivelul instituției evaluate, a reieșit că formularele de integritate din sistemul PREVENT sunt actualizate de fiecare salariat responsabil cu organizarea unei proceduri de achiziție, în funcție de specificul fiecărei proceduri.

Conform datelor înscrise în chestionar, CN Poșta Română nu completează datele cerute de Registrul Unic al Transparenței Intereselor întrucât este o societate pe acțiuni, persoană juridică română, de interes național, categorie ce nu se regăsește printre cele prevăzute de lege ca având această obligație.

Din chestionarul revizuit, transmis ulterior vizitei de evaluare, a rezultat faptul că la nivelul CN Poșta Română nu a fost adoptat un regulament intern sau o procedură de lucru care să prevadă

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

procedura monitorizării situațiilor de *pantouflage*. Precizăm că prevederile legale în materia *pantouflage*-ului¹³ sunt aplicabile CN Poșta Română în calitate de angajator.

B. Incompatibilități

La nivelul Companiei Naționale Poșta Română SA nu sunt aplicabile prevederile legale privind incompatibilitățile.

La nivelul companiei au obligația declarării averii și a intereselor persoanele prevăzute de art. 1 alin. (1) punctul 34 din Legea nr. 176/2010, anume:

„34. membrii consiliilor de administrație, ai consiliilor de conducere sau ai consiliilor de supraveghere, precum și persoanele care dețin funcții de conducere în cadrul regiilor autonome de interes național sau local, companiilor și societăților naționale sau, după caz, societăților comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar majoritar sau semnificativ”.

Potrivit art. 2 alin. (1) din Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii „(1) Dispozițiile prezentei legi se aplică autorităților și instituțiilor publice din cadrul administrației publice centrale, administrației publice locale, aparatului Parlamentului, aparatului de lucru al Administrației Prezidențiale, aparatului de lucru al Guvernului, autorităților administrative autonome, instituțiilor publice de cultură, educație, sănătate și asistență socială, companiilor naționale, regiilor autonome de interes național și local, precum și societăților naționale cu capital de stat.”

Nu au fost înregistrate avertizări în interes public la nivelul societății. În raport de importanța instituției *avertizorului în interes public*, se impune procedurarea modalității în care trebuie identificat și gestionat un astfel de eveniment.

Personalul din cadrul societății nu a participat, în perioada de referință, la programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților. În cadrul discuțiilor, evaluatorii au prezentat alternative de instruire care să nu implice costuri suplimentare.

¹³ Art. 94 alin. (3) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

C. Transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea

Prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, nu se aplică în cazul CN Poșta Română. Scopul Legii nr. 52/2003, reglementat de art. 1 alin. (2), excedează atribuțiilor societății, aceasta nefăcând parte din categoria autorităților administrației publice centrale sau locale. Prin urmare, evaluarea s-a realizat exclusiv din prisma transparenței și accesului la informațiile de interes public deținute de aceasta, inclusiv a datelor deschise disponibile, pe baza Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, și a Legii nr. 109/2007 privind reutilizarea informațiilor din instituțiile publice, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, CN Poșta Română nu emite acte administrative și nu are drept de inițiativă legislativă, astfel că nu intră sub incidența prevederilor Legii nr. 52/2003.

Responsabil cu difuzarea informațiilor publice în baza Legii nr. 544/2001 este Compartimentul Comunicare, existând prevederi în acest sens în cadrul fișelor de post ale personalului din cadrul structurii. Activitatea de oferire a informațiilor de interes public se realizează în temeiul *Procedurii operaționale de lucru - Anexa 2. PO 24 - Ghidul de relații cu mass - media*, care conține și referiri la accesul la informațiile de interes public.

La nivelul companiei există un registru special pentru cererile de informații de interes public formulate în baza Legii nr. 544/2001, în care sunt consemnate toate cererile formulate, indiferent de destinatar, inclusiv cele formulate telefonic.

Statistica privind aplicarea Legii nr. 544/2001 în anul 2018, cuprinsă și în raportul dedicat, publicat online conform prevederilor legale¹⁴, arată că 108 din 115 solicitări de informații de interes public au fost formulate de persoane juridice și au vizat elemente de organizare internă sau serviciile oferite de companie.

La nivelul CN Poșta Română există un program de audiențe, afișat pe pagina de internet a companiei.

Analiza acestei pagini de internet relevă publicarea informațiilor publice din oficiu, conform legii. Cu toate acestea, structura paginii de internet nu corespunde cu recomandările din Anexele 4 și 5 la SNA 2016-2020 privind standardul de publicare a informațiilor de interes public,

¹⁴ https://www.posta-romana.ro/cnpr-data/ editor/files/Raport%20544_2018.pdf.





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

neregăsindu-se toate informațiile din anexă (ex. contractul de mandat). Pagina de internet a Poștei Române conține multe informații cu privire la serviciile oferite de companie și multiple modalități de contact, inclusiv formular de contact, adrese de e-mail, conturi de social-media.

În anul 2018, nu s-au înregistrat plângeri administrative cu privire la aplicarea Legii nr. 544/2001. Deși nu au existat plângeri și s-a răspuns la toate solicitările formulate în temeiul Legii nr. 544/2001, discuțiile din cadrul vizitei de evaluare au arătat că este nevoie de formare suplimentară pentru personalul de specialitate care răspunde cererilor de informații în baza Legii nr. 544/2001.

Pe pagina de internet a companiei există o serie de informații de interes cum ar fi cele bugetare disponibile în format PDF editabil care permite citire automată și prelucrare. Referitor la publicarea datelor deschise și asigurarea posibilității de reutilizare a informațiilor, compania asigură, prin pagina de internet, acces la publicațiile proprii.

III. BUNE PRACTICI

A. Conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul)

Nu au fost identificate bune practici.

B. Incompatibilități

Nu au fost identificate bune practici.

C. Transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea

Nu au fost identificate bune practici.

IV. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

A. Conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul)

În urma vizitei de evaluare, a discuțiilor purtate cu reprezentanții CN Poșta Română și a răspunsurilor formulate în scris de către aceștia, recomandăm următoarele:

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

1. Desemnarea unei persoane responsabile cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și interese, în temeiul Legii nr. 176/2010; completarea fișei de post cu aceste responsabilități.
2. Includerea în fișa de post a persoanei responsabile cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și interese prevăzute de Legea nr. 176/2010 a tuturor atribuțiilor prevăzute de lege.
3. Asigurarea unui spațiu adecvat pentru protejarea confidențialității consultațiilor oferite angajaților de către responsabilul desemnat cu gestionarea declarațiilor de avere și interese.
4. Întocmirea unui registru pentru menținerea evidenței, în scris, a consultațiilor oferite și a recomandărilor formulate de către persoanele responsabile angajaților care au solicitat consultanță.
5. Cu toate că în conținutul *Codului de conduită etică al salariatului CN Poșta Română* sunt exemplificate cele mai frecvente cazuri de conflicte de interese care ar putea apărea în domeniile de activitate ale companiei, modul în care trebuie să se acționeze pentru fiecare caz în parte este descris generic. Astfel, se recomandă clarificarea modului de acțiune sau elaborarea unei proceduri distincte.
6. Se recomandă elaborarea unei proceduri privind avertizările în interes public, inclusiv sesizările în materia conflictului de interese. Procedura trebuie să prevadă persoanele cărora trebuie să le fie aduse la cunoștință aceste avertizări, forma (scrisă și/sau verbală) pe care o poate îmbrăca o astfel de sesizare, circuitul ei în funcție de formă și canalul de comunicare (adresă e-mail, telefon, cutie specială pentru avertizări/sesizări).

Canalul de comunicare se recomandă a fi unul special destinat acestui scop, la care să aibă acces doar persoanele abilitate a soluționa o astfel de sesizare. Pentru încurajarea depunerii unor avertizări în interes public, echipa de evaluare recomandă amplasarea unei cutii speciale pentru avertizări/sesizări, în interiorul companiei (inclusiv în teritoriu), într-o zonă care să asigure anonimatul și protecția avertizorului.

Aceste canale de comunicare se recomandă a fi aduse la cunoștința angajaților din cadrul CN Poșta Română prin prelucrarea lor de către șefii nemijlociți, dar și prin afișarea unor materiale de informare la avizier și pe pagina de intranet/rețeaua internă a instituției.

7. Alocarea unor resurse bugetare pentru formarea/dezvoltarea profesională în domeniu a persoanelor responsabile cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





UNIUNEA EUROPEANĂ



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

avere și de interese sau identificarea unor proiecte/cursuri la care aceștia să poată participa gratuit.

8. Elaborarea și aplicarea unui chestionar personalului companiei în scopul identificării nevoilor de pregătire/formare în materia conflictului de interese și incompatibilităților.

B. Incompatibilități

În urma vizitei de evaluare, a discuțiilor purtate cu reprezentanții CN Poșta Română și a răspunsurilor formulate în scris de către aceștia, recomandăm elaborarea unei proceduri operaționale privind avertizarea în interes public.

C. Transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea

Evaluarea arată o bună respectare a prevederilor legale cu privire la accesul la informațiile de interes public la nivelul companiei. Pentru o îmbunătățire a transparenței, însă, pot fi formulate următoarele recomandări:

1. Elaborarea unei proceduri distincte privind aplicarea prevederilor Legii nr. 544/2001.
2. Restructurarea informațiilor publicate din oficiu pe pagina de internet a companiei, cu respectarea anexelor nr. 4 și 5 la SNA, pentru a facilita accesul publicului la informații. În momentul de față unele informații există, în unele cazuri sunt greu de găsit, iar altele nu sunt disponibile.
3. Asigurarea pregătirii profesionale a personalului care are ca atribuție publicarea informațiilor de interes public.

D. Alte aspecte

Misiunea de evaluare a arătat că mecanismul de implementare al SNA 2016-2020 nu era cunoscut la nivelul Poștei Române, reprezentanții companiei prezenți la întâlnire punctând faptul că subordonarea față de MCSI se realizează doar din perspectiva acționariatului prevăzut potrivit actului constitutiv, fără ca ministerul să aibă competența de a trasa sarcini întreprinderii, inclusiv în ceea ce privește îndeplinirea demersurilor necesare implementării documentului de politică publică. Chestionarul transmis anterior vizitei de evaluare a fost completat lacunar, denotând un interes scăzut. Ulterior derulării misiunii de evaluare, acesta a fost retransmis experților evaluatori într-o formă ce cuprindea răspunsuri la toate întrebările.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*





De asemenea, compania a oferit răspunsuri la întrebările suplimentare transmise de membrii echipei de evaluare.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

